

MINISTERSTVO VNITRA
generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR

Čj. MV-161244-2/PO-IZS-2019

Kódové označení: VDN-SDH

Praha 22. ledna 2020

Počet listů: 7

Schvaluji: genpor. Ing. Drahošlav Ryba v. r.

generální ředitel HZS ČR

**VYPROŠŤOVÁNÍ U DOPRAVNÍCH NEHOD
PRO JEDNOTKY SDH OBCÍ**

Obsah

1. Charakteristika kurzu	3
2. Cíle vzdělávání	3
3. Rozsah znalostí absolventa	3
4. Časová dotace	4
5. Podmínky pro zařazení	4
6. Materiální zajištění účastníků kurzu	5
7. Ukončení kurzu	5
8. Učební osnovy	5

1. Charakteristika kurzu

Kurz „Vyprošťování u dopravních nehod pro jednotky SDH obcí (VDN-SDH)“, je specializační kurz určen pro členy jednotek SDH obcí, které jsou předurčeny k zásahům při dopravních nehodách (dále jen „DN“). Kurzy VDN-SDH organizují HZS krajů, vzdělávací zařízení HZS ČR nebo vzdělávací zařízení spolku působícího na úseku požární ochrany, pokud bylo k provádění přípravy k získání způsobilosti nebo její části určeno MV-generálním ředitelstvím HZS ČR na příslušný kalendářní rok, na základě žádosti tohoto spolku (dále jen „organizátor“).

2. Cíle vzdělávání

Hlavním cílem kurzu je získat kompletní základní znalosti a dovednosti v technice, taktice a poskytování první pomoci při vyprošťování u dopravních nehod (dále jen „VDN“).

3. Rozsah znalostí absolventa

- zná taktické postupy při řešení situací souvisejících s DN, jejich časovou náročnost a bezchybné provedení, náhradní možnosti řešení v případě selhání navrhovaného postupu vyproštění,
- zná rizika a zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví a životního prostředí při VDN,
- ovládá základy psychologie jednání a techniku manipulace (manévrování), polohování a zásady komunikace se zraněnými osobami při VDN,
- zná mechanismy úrazů zraněných osob, způsob jejich ošetření a základní materiál pro ošetřování a transport,
- umí ovládat věcné a technické prostředky určené pro VDN umístěné v požárním automobilu své jednotky SDH obce a umí je efektivně použít dle konkrétní situace a zná zásady jejich bezpečného používání a běžné údržby v rozsahu návodu výrobce,
- zná základy konstrukce a prvky pasivní bezpečnosti osobních, užitkových nákladních a kolejových vozidel a vozidel hromadné dopravy,
- zná taktické zásady při DN vozidla s pohonem na LPG, CNG, vodík nebo vozidla s elektrickým nebo hybridním pohonem,
- je seznámen s nouzovými postupy vyprošťování, včetně míry rizika, kterou přinášejí a prostředky, využitelnými pro ošetřování a transport zraněné osoby,

- je seznámen s právními předpisy ve vazbě na poskytování a sdílení informací,
- je seznámen s nejčastějšími chybami při používání hydraulického vyprošťovacího zařízení a technických prostředků pro vyprošťování,
- je seznámen s projevy požáru vozidel s pohonem na LPG, vozidel s alternativním pohonem a dalšími nebezpečími, která se u těchto vozidel mohou vyskytnout,
- umí rozhodnout na základě situace u DN o nejefektivnějším postupu vyproštění zraněné osoby, včetně náhradních alternativ,
- umí vyhodnotit rizika z prováděné činnosti na místě DN a včas přijmout opatření k předcházení úrazům,
- umí efektivně využít konstrukční prvky vozidla při provádění postupů vyproštění.

4. Časová dotace

Organizační část kurzu / Předmět	Počet hodin
1. Organizace kurzu	1
2. Psychologie a specifika první pomoci při VDN	13
3. Konstrukce vozidel	2
4. Věcné a technické prostředky VDN	2
5. Taktika a technika VDN	18
6. Závěrečná zkouška	4
Celkem	40

V pravomoci organizátora je možnost úpravy obsahu učiva do 10 % rozsahu.

Pozn.: 1 hodina = 1 vyučovací hodina v rozsahu 45 minut.

5. Podmínky pro zařazení

Podmínky pro zařazení do kurzu:

- úspěšné absolvování základní odborné přípravy člena jednotky SDH obce ¹⁾,
- členství v jednotce SDH předurčené k zásahům při silničních dopravních nehodách.

¹⁾ § 40 odst. 4 a 5 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhlášky č. 226/2005 Sb.

6. Materiální zajištění účastníků kurzu

Účastník kurzu musí mít u sebe doklady, vybavení pro účely výuky a musí být vybaven požadovanými naturálními náležitostmi. Organizátor může vyžadovat popřípadě i další náležitosti, které budou uvedeny v povolání do kurzu.

6. 1. Doklady

- osobní doklady,
- potvrzení o splnění podmínek pro zařazení do kurzu.

6. 2. Vybavení pro účely výuky

- psací potřeby,
- Bojový řád jednotek požární ochrany a Konspekty odborné přípravy jednotek PO.

6. 3. Naturální náležitosti

- pracovní stejnokroj II,
- zásahový oděv, zásahová obuv, respirátor, zásahové rukavice, přilba a kukla.

7. Ukončení kurzu

Ukončení kurzu se provádí ověřením odborných znalostí ústní zkouškou nebo formou testu a praktickou zkouškou před komisí jmenovanou organizátorem. O ověření odborných znalostí a jejím výsledku se vyhotoví protokol.

7. 1. Doklad o ukončení kurzu

Dokladem o ukončení specializačního kurzu je potvrzení o absolvování kurzu, které vydává a eviduje organizátor kurzu.

8. Učební osnovy

Vysvětlivky:

U = učebna

A = areál

T = teorie

P = praxe

Tyto učební osnovy nabývají účinnosti dnem 22. ledna 2020 a k témuž dni se zrušují učební osnovy kurzu Vyprošťování zraněných osob z havarovaných vozidel pro jednotky SDH (VZOHV-SDH), vydané pod Čj. MV- 20993-1/PO-IZS-2014 ze dne 14. února 2014.

Učební osnovy kurzu: VDN pro jednotky SDH						Počet hodin: 40
Téma číslo	Počet hodin	Místo výuky	Způsob výuky	Téma výuky	Poznámky	
1	1	U	T	Organizace kurzu - prezence, organizační pokyny, cíle a zaměření kurzu, forma ukončení kurzu.		
2	13	U/A	T/P	Psychologie a specifika první pomoci při VDN - faktory, které mohou ovlivňovat situaci na místě zásahu, - zásady komunikace s postiženým, nejčastější chyby, způsoby uklidnění postiženého, tipy pro udržení komunikace, - psychologie v zasahujícím týmu na místě DN, jeho motivace, koncentrace, - zásady komunikace s ostatními účastníky DN, - poskytování informací médiím nebo nezúčastněným osobám, sociální sítě, - mechanismy úrazů a jejich ošetřování, - manipulace se zraněným, polohování, - prostředky pro ošetřování a transport zraněné osoby.		
3	2	U/A	T/P	Konstrukce vozidel - osobní vozidla (karoserie, střechy, dveře, zasklení, řídicí ústrojí, sedadla, poháněcí ústrojí a palivové soustavy, alternativní pohony, hybridní pohony, akumulátory), - užitková a nákladní vozidla (podvozek, karoserie, sloupky, sedadla, zasklení, řídicí ústrojí, sedadla, akumulátory, poháněcí ústrojí a palivové soustavy), - prvky pasivní bezpečnosti, - přípojná vozidla, - vozidla hromadné přepravy osob, a kolejová vozidla, - bezpečnostní karty vozidel, - deformační zóny.	<i>P-praktická ukázka</i>	

4	2	U/A	T/P	Věcné a technické prostředky pro VDN <ul style="list-style-type: none"> - přehled technických prostředků, používaných při zásazích u dopravních nehod, - používání technických prostředků pro VDN, jejich obsluha, zásady bezpečnosti a předcházení úrazům, - údržba technických prostředků v souladu s návodem výrobce. 	
5	18	U/A	T/P	Taktika a technika při VDN <ul style="list-style-type: none"> - zásady velení, - organizace zásahu, - rozhodovací proces <ul style="list-style-type: none"> • identifikace nebezpečí, • časová priorita, • efektivita zvoleného postupu, - úkoly jednotlivých složek IZS v místě nehody, - nebezpečné látky u dopravní nehody (DN), - přístup a taktický postup vyproštění osob, - identifikace nebezpečí a bezpečnost práce a ochrana zdraví na místě DN, - metodické listy Bojového řádu jednotek požární ochrany a Konspekty odborné přípravy jednotek PO, - případové studie reálných zásahů, - zdroje a materiály pro odbornou přípravu, - přehled možných postupů vyproštění, <ul style="list-style-type: none"> • přehled preferovaných postupů vyproštění, • správné provedení, • návrh postupu řešení konkrétní situace, - stabilizace vozidel, - odstranění skel, - odstranění dveří, - odstranění střechy, - odtažení sloupku řízení, odtlačení přístrojové desky, - úhlopříčné a křížné techniky roztahování, - vozidlo na střeše, na boku a další modelové situace, - vytvoření „kapsy“, - airbagy a ochranné rámy, - zvláštnosti DN nákladních vozidel, - zvláštnosti DN vozidel hromadní dopravy a kolejových vozidel, - nejčastější chyby při VDN, <ul style="list-style-type: none"> • z taktického hlediska, • z hlediska obsluhy technických prostředků, - požáry vozidel <ul style="list-style-type: none"> • vozidla s benzínovým a dieslovým pohonem, • vozidla s pohonem na LPG, CNG a vodík, • vozidla s elektrickým pohonem, • hybridní vozidla. 	
6	4	U/A	T/P	Závěrečná zkouška	